

Tárgytematika / Course Description

Területi együttműködés és kormányzás

KGLM_RKTM007**Tárgyfelelős neve /****Teacher's name:** dr. Somlyódyné dr.Pfeil Edit**Félév / Semester:** 2021/22/2**Beszámolási forma /****Assesment:** Vizsga**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 0/0/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az együttműködés korát éljük. A 21. században a társadalomirányítás hagyományos módozatai mellé – mint az állam és a piac – felsorakozott a kooperáció. A tárgy egyfelől az állam hatékony működése szempontjából foglalkozik a témával, az állam- és közigazgatás-szervezésbe mélyebben beágyazva azt. Másfelől feladatának tekinti, hogy bemutassa a civil és a gazdasági szektor kormányzásban való részvételének intézményeit, mechanizmusait és eszközeit. Ezért a hallgatók betekintést kapnak abba a folyamatba, amely a Weber-i államtól az új közmenedzsment reformokon keresztül elvezetett a poszt new-public-management időszakig, melyet neoweber-i államként is szoktak nevesíteni. Továbbá megismerkednek a képviselői demokráciát megtestesítő kormányzás mellett kiegészítő jelleggel érvényesülő „governance” fogalommal és annak gyakorlati alkalmazásával, mely a nem hierarchikus kormányzást fejezi ki. Az államszervezés modern elvein, a decentralizáció, devolúció és a dekoncentráció, valamint a szubszidiaritás elvén keresztül elvezeti a hallgatókat a többszintű kormányzás értelmezéséhez. A tárgy nemzetközi kitekintéssel foglalkozik a témával és külön figyelmet fordít a vonatkozó hazai gyakorlat bemutatására.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. A területi közigazgatást-szervezés alkotmányos alapjai és elvei – Bevezetés.
2. Az államigazgatási és az önkormányzati szektor működésének fő vonásai.
3. Az európai közpolitikai modell és a közpolitikai szemlélet az állam működésében.
4. Az europaizáció és a többszintű kormányzás lényege és jelentősége.
5. A partnerség elvének értelmezése, fejlődéstörténete. A partnerség magatartási kódexe. A partnerség elvének érvényesülése a hazai területfejlesztési intézményrendszerben.
6. A közszektor fejlődését meghatározó szakaszok főbb jellemzői (Weber-i állam, az új közmenedzsment, Post New Public Management, illetve a neoweber-i állam). A közintézményi menedzsment-reformok Európában. A „jó kormányzás” és a „jó közigazgatás” elvei.
7. Az új kormányzás kérdésköre – a governance fogalma, alkalmazásának lehetőségei és korlátai. A városi kormányzás speciális kérdései, Nyugat- és Kelet-Közép-Európa különbözősége. Hálózati kormányzás és a társadalmi tőke kapcsolata.
8. A hálózati kormányzás a gyakorlatban a LEADER-program és a CLLD alapján.
9. Az önkormányzati szféra együttműködése a nonprofit és a gazdasági szektorral – a közszolgáltatás-szervezés alternatív útjai hazánkban.

10. A tervezés a közszférában és annak szabályozása.

11. A határon átnyúló együttműködések intézményi fejlődése, munkaközösségek, eurorégiók és az EGTC (európai területi társulás). Határon átnyúló, interregionális és transznacionális együttműködések jellemzői.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

- Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban, előre megadott tételsor alapján.
- A szóbeli vizsga anyaga a kötelező irodalom és az órán elhangzott előadások.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Gajduschek Gy. (2009) Governance, Policy Networks – Informális politikai szereplők a döntéshozatalban. Politikatudományi Szemle. XVIII/2. 58–80. o.

Hajnal Gy. (2015) A közpolitika – általános megközelítésben. In: Kaiser T. (szerk.) Helyi közpolitika. NKE, Budapest. 13–58. o.

Péti M. – Jakab Cs. – Sain M. (2012) (szerk.) *Térségileg integrált fejlesztések*. Területfejlesztési füzetek 3. Budapest: NFM, VÁTI Nonprofit Kft., Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal. 10–20. o. és 75–97. o.

Somlyódyne Pfeil E. (2014) A városrégiók pozicionálásának eszközei Svájcban. In: Hardi T.–Somlyódyne Pfeil E. (szerk.) *Városfejlesztési trendek és állami szerepek*. A győri járműipari körzet, mint a térségi fejlesztés új iránya és eszköze c. kutatás monográfiái 2. Universitas-Győr Nonprofit Kft. 134–148. o.

Somlyódyne Pfeil E. (2019) *A városok szerepe a területi kormányzásban*. Nemzeti Közszerzői Egyetem, Budapest. (Kijelölt részek)

Stumpf István (2014) Neoweberi állam és jó kormányzás. In: Stumpf István: *Erős állam – alkotmányos korlátok*. Budapest, Századvég Kiadó, 97–134. o.

Ajánlott irodalom

Hajnal György (2009) Újszerű kudarcmechanizmusok a magyar közpolitika világában. *Politikatudományi Szemle*, XVIII./4.61–81.o.

Kaiser Tamás (2006) A horizontális europaizáció és a határ menti együttműködések. Kaiser T. (szerk.) *Hidak vagy sorompók? A határon átívelő együttműködések szerepe az integrációs folyamatban*. Stratégiai Kutatások

2015. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest. 7–41.

Somlyódyne Pfeil E. (2012) Az együttműködésnek mint erőforrásnak a jelenléte három nagyvárosi térségünkben. In: Somlyódyne Pfeil E (szerk.) *Az agglomerációk intézményesítésének sajátos kérdései: Három magyar nagyvárosi térség az átalakuló térben*. IDResearch Kft.–Publikon, Pécs, 2012. 201–222.